Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am proud that you are an young legislator. When I became a member, I was still younger to you. If you want to make a name in the public life you must have little restraint.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು, ಅವರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಸಭೆಯು ನಡೆಯುವ ಪೂರ್ತಾ ಕಾಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಬಹುದು ಆದಕಾರಣ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹಣ್ಣಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಈ ಸಭೆಗಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿರುವಂತಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವರು ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ, ಘನತೆಗೌರವ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅವರು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕುಂದು ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಬೇಕು, ಅನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಹಾಸನ ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Sri B. Basavalingappa entered the House)

Sri B. BASAVALINGAPPA.—I raise a point of Order.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have understood the view point of Sri Bangarappa. The Hon. Leader of the Opposition has put the same thing as vehemently as possible. Anyway I will convey the feelings of the hon. members to the Hon. Chief Minister. There is nothing on the agenda which stands in the name of the Chief Minister today.

BUDGET ESTIMATES FOR 1973-74

Demands for Grants

Demand No 39 A—Gant in Aid Contribution and Local Bodies and Housing

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration).—On the recommendation of the Governor, I beg to move :

> "That a sum not exceeding Rs. 6,09,24,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31 st day of March 1974, in respect of D. mand No. 39 A 'grants-in-aid, Contributions to Local Bodies and Housing."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

' On the recommendation of the Governor, that sum not exceeding Rs. 6,00,24,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the chares which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 39A 'grants-in-aid, Contributions to Local Bodies and and Housing."

The demand is for disscussion.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪೌರಾಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಳೆದ 5–6 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ಪೌರಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬಂದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ ಎಂ ಪಾಟೀಲರು ಬಂದರು. ಈಗ ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಜನಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಂಟ್ರವರ್ಷಿಯಲ್ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಅ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಾವು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ವರದಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಆ ವರದಿ ಬಾರದೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಚೇರ್ಮನ್ (ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ) —ಮೊದಲೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಇವೊತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವರದಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಎಸ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವರದಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸಂಜೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಂತೂ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಯಾದಮೇಲೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಂತ್ರಿಯೆಂಬ ಒಂದು ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ಇವರನ್ನು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಸೂಪರ್‌ಸೆಶನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಸೂಪರ್‌ಸೆಶನ್ ಬೇರೆ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಘೋಷಣೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಾರ್ಡಿನ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಆದರೆ ನೀವು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಡಳಿತವು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರದೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸೂಪರ್‌ಸಿಶನ್ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಲೋಕಲ್ ಬಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಗರಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಹ ಇರಕೂಡದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಗರಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು ನಗರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಗರಾಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರು ದಕ್ಷತೆ

ಯಿಂದ, ಕೈ ಬಾಯಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ನಗರಾಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ನಗರಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ: ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೈ ಎತ್ತುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಜಗಳವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಲ್ಲ.

ನಾನು ಏಕೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಲ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವರು, ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಆಡಳಿತ ಈ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅದನ್ನು ಸುಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನುರಿತ ವೈದ್ಯರು, ನುರಿತ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P. M.

ಈಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಪ್ತರೂ, ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಡೆ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಅನೇಕರು ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾರಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾರಿದ ಒಂದು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಾದರು. ಆದರೆ ಬಡವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರು. 1965 ರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಹಾಗೂ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ಸೈಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಪ್ರಭಾವಯುತಶಾಲಿಗಳು ಅದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಡವರಾದವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರೂ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೈಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರೂಲ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸೈಟು ಕೊಡಿ ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರೂಲ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಡಿದವರು. ಆದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳುಳ್ಳವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬಡವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಈ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರ್‍ಯಾರು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರಿಗೇ ಅವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು 8–10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಹಾಗಾದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅದು ಮೊದಲು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 1964ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಾರಗದಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೈಸೂರಿನವರು, ಕೇರಳಾದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷ ಹಾಕಿರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರ್‍ಯಾರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು 15ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ 8 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾರೇ ಬರಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಬದಲಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಸಲಹೆ. ಈಗ ಆಡಳಿತ ಹದಗೆಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುವುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ. ಈಗ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪುರಸಭೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ—ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವುದು, ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಹೋಂಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಇವುಗಳ ವಿನಃ ಬೇರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ, ಬಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಂಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು—ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿನವರೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಪುರಸಭೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಬಾರದು? ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿಯೊಳಗೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಹಾಗೂ ನಾನ್ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸೂಪರ್ ಫ್ಲ್ಯೂಯಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೇಡ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಅಪೆಲೇಟ್ ಅತಾರಿಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಬಾಡಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್ ಸೀಡಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್. ಅದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಕೂಡ ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ 10–15 ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜವಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟನ್ನು ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಟೀಕೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಲ್ ಕೂಡ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಚೇರ್‌ಮನ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಚರ್ಚೆ ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ: ಇವರು ಎಲ್ಲಿ ಸಿನೀಮಾಗಳಿಗೆ, ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೊ ಅಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಇವರು ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯ ವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದಾಗೂ, ಅದೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪುದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಖಂಡನೀಯ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿದ್ದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಡವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಯಾರೂ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಜನ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8-10 ಸಾವಿರ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೈಬಿಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಪ್ರೇ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅನೀತಿಯುತ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಈ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ 100-150 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರತನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು, ಏನೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಇರತಕ್ಕ ಆಡ್ ಸೈಟುಗಳನ್ನು, ಸ್ಪ್ರೇ ಸೈಟು ಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಸ್ಪದವನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಸೈಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಬಳಸುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಬಾಗಿ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸತ್ಯಸಂಧ ತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಛೇರ್ಮನ್ನರೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರೂ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ತಂದು ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಪ್ಲಾಂಟ್ ತಂದಿದೆ, ಒಳಚರಂಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡು ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾ; ಅಂದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾವಹಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸುವಂತೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 30 ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 113 ಸ್ಲಂ ಪ್ರದೇಶ ಇರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸ್ಲಂ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖಾಸಗಿಯವರ ಜಮೀನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಖಾಸಗೀ ಜನರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೊಳಚೇ ಪ್ರದೇಶವೆ, ಆದರೆ ಖಾಸಗೀ ಜನರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈವರೆಗಾಗಲೇ ಆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪಾಕೇಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಬಾಬಿನಿಂದ 1946–47 ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ವರಮಾನವಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದರ 16–17 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆ ಹಳೇ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೆ 1947 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ 10 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅದೇ ಬಾಬಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜಾಜಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಏಕೋ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಮಿನಿಟಿ ಸೈಟ್ಸ್ ಎಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅನೇಕ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅಂಥ ಅನೇಕ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಪನ್ ಸ್ಪೇಸ್ ಇಲ್ಲ, ಗಾರ್ಡನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಒಪನ್ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಸೈಟು ಮಾಡಿ ಹಂಚದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ

ದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಂದರ ಪಟ್ಟಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಓಪನ್ ಸ್ಪೇಸ್ ಇರಬೇಕು ತಕ್ಕಷ್ಟು. ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಓಪನ್ ಸ್ಪೇಸ್, ಪಾರ್ಕ್ ಮುಂತಾದುವು ಇರಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂ. ಎಸ್. ಇ. ಬಿ. ನವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡು ವರು. ಆದರೆ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಲೈಟುಗಳು ಉರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ದೀಪಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯದಿದ್ದರೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಸೇರಿಸಿ ದಾವಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬೋರ್ಡಿನವ ರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು ಉರಿಯದಿದ್ದಾಗ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿ ದೀಪ ಸರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಸುಮಾರು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಸೊನ್ನೆ, 4, 9, 14 ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಶೇಕಡ 25 ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲೂ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕದೆ ಪ್ರತಿಭೆ ಇಲ್ಲದವ ರನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳು ವರು. ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬೇರ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಕಡೆ ಪಟ್ಟ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಟ್ಯೂಷನ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಾಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಹುಡುಗರೇ ಬರಲಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕನಿಷ್ಟ ಶೇಕಡ 35 ರಷ್ಟಾ ದರೂ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬರುವುದು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಗರದ ಶಾಸಕರನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಏನು ಕ್ರಮ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಪಡೆದರು. ಆಗ ತೋಟಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಕಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂತು, ಕಟ್ ಮಾಡಿ ದರೆ ಗಿಡಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಪ್ಪ ಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಿದೆ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಖೋತ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವಶ್ಯ ಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನೋಡ ಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಗಿಡಗಳನ್ನುಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಅಭಾವವೇನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ ನೀರು ಬೇಕಾದ ಹಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವು ದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಖೋತಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂ ರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಕೇರ್ ಉಂಟು ಮಾಡದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾ ಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟಣ. ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ಅದು ದೊರೆತರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ನಾಗರೀಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಭೆಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇ ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದವ ರನ್ನು ತರಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಗರಾಡಳಿತ ಚುನಾಯಿತರಿಂದ ನಡೆದಂತೆ ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾನಾಗಲೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ 36 ಸಾವಿರ, 16 ಸಾವಿರ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ 10 ರಿಂದ 12 ಸಾವಿರದೊಳಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವಂತೆ ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಣ ಹಂಚುವಾಗ ಡಿವಿಜನ್‌ವಾರು ಹಂಚಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತು ಚಿಕ್ಕ ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿಗೆ ಕಡವೆ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜನೀಯರು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೂ ಇರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವಂತೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡದೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಜನರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ, ಆರೇಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ತಪ್ಪುವುದು. ನೀರಿಗೆ ಈಗ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಛಾರ್ಜ್ ಇದೆ, ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಂದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಗೆ ಸುಮಾರು 4 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಹೊರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೆಚ್ಚು ದರ ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಅನೇಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಸರಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು, ಆಗ ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಗ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಅಸೆಟ್ಸ್‌ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಹಳೆಯ ಅಸೆಟ್ಸನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು.

4-00 P.M.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ತಾವು ನೋಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ, ಕಚೇರಿಗಳು ಇವೆ, ಮಿಲಿಟರಿ ಎಷ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ, ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ, ಹೊರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನವಿಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯೇ ಹೊರತು, ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೊರತು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಾವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ವಿಶಾಲವಾಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿ ಎಂದೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. 100 ಜನ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ತಾವು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀವು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಶಾಶ್ವತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅದು ಎಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡುವ ವಾದ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಇವರು ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಶಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಣಗಿದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಅಲ್ಪತೃಪ್ತರಾಗಬಾರದು. ನಾವು ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಆಡಳಿತ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಗರಸಭೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ತನ್ನ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಪುರಸಭೆಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಗರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಪುರಸಭೆಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಯಾರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುರಸಭೆಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗದ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮತ್ತೆ ನಗರ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು, ಹಣವನ್ನು ಅವರೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಏನು ತಾನೆ ಮಾಡಿಯಾರು? ಈ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಹುಭಾಗ ಹಣಕಾಸು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್‌ನಿಂದ. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್‌ನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆ ಬೇಡವೇ, ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಯಾವುದೋ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಒಂದು ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಇದು ಔಟ್‌ಡೇಟೆಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರೂ ಕೂಡ ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೇಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ಭಾರ ಬರಲಿ, ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೊಡುವಂತ ಕಾರಣ ಒಂದು. ಈ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸುಂಕ, ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ, ಜನರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಸುಂಕದ ವಸೂಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದೆ, ಸುಂಕ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ, ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಬಿದ್ದೇಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ವಸೂಲಾಗುವಾಗ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದವರೂ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಸೂಲು ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು 30 ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲವರು, ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಅವು ಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ವಾದ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟು ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡಬಹುದು. ಭಾರ ಬೀಳದಂತಹ ಬೇಕಾದಂತಹ ತೆರಿಗೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇರದು. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಸುಂಕದ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೂ ವಾಹನಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ನಿಂತು ಸುಂಕ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸುಂಕ ರದ್ದುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮತ್ತೆ ಈ ಪುರಸಭೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಆದರೂ ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲ ಗತಿಸಿಹೋಗಿದೆ, ಕಷ್ಟ ಏನಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕು ಆಗುತ್ತವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಈ 2 ಪಟ್ಟಣಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಕಾನೂನು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರ್‌ವಾರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೆ ಸ್ಲಮ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ 1904 ರಿಂದ ಇದೆ, ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ 70 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ನಗರ ಸುಂದರವಾದಂತಹ ಪಟ್ಟಣ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ನಗರ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪಡೆದಿರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕೀರ್ತಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಗರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದು ಅತಗತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಲು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನು ಆಗುವುದು ಆಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರು ಬೆಳದಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಕಾಲದ ಬಂದರು ಆಗುತ್ತದೆ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಬರುತ್ತಿದೆ ಬಹಳ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ನಗರಕ್ಕೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾರ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದರಂತಹ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಮಿತಿ ಸಮಸೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಸೊಳ್ಳೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡತಕ್ಕದು. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂಥ ಪುರಸಭೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದಂತಹ ಜನರು ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೊಳಚೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾನೂನು ಅಗತ್ಯ. 1958 ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದವು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾನೂನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೊರತೆ ಎಂದಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ವಿನಃ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಿಧಾನವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಒಂದು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊ ರೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂತ ಲೀಗಲ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಇಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಟೌನ್‌ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆಗಬೇಕು. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗುವುದು ನಿಧಾನ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಅಲ್ಲ ನಿಂತೇಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದಂತ ದಿವಾನ್ ಮಾಧವರಾವ್ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾದಂತ ಮೆಟ್ರೊಪಾಲಿಟನ್ ಬೋರ್ಡು ರಚಿಸಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್, ಔಟ್‌ಲೇ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಈ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಆ ಔಟ್‌ಲೇ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆಫೀಸರು ಆದಂಥ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಅದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಫೀಸರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ, ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಇದುವರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅತಾರಿಟಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಫೀಸರು ಆದಂತಹ ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಔಟ್‌ಲೇ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಫೀಸರು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಗರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಾದರೂ ಪ್ಲಾನು ಮಾಡಿದ್ದಿರಾ? ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ನಗರಸಭೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದೇನಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವೇ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದರೇ? ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೇ? ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ, ಕಂಟ್ರಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್, ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್, ಈ ಮೂರು ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಓವರ್ ಲ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಆಗುವಂತೆ ಇವೆ, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿ ಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಓವರ್ ಲ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ, ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಅಥಾರಿಟಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ಲಾನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಗರಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಗರಸಭೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೋರ್ಡುಗಳಿವೆ. ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಮೂರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಇಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರಕಾರಕ್ಕಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 9-10 ಪೌರಸಭೆಗಳನ್ನು ಅವು ಮಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಮುಖವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಲು 9-10 ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪುರಸಭೆಗಳು ಸರಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿವೆ, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಸರಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಅವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಮತ್ತು ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದು ಸರಿ, ಇದು ಅನ್ ಅವಾಯ್ಡಬಲ್ ಎನ್ನುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ತಂದು ಆ ನಂತರ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ತರದೆ ಸರಕಾರವೇ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಿಂದೆ ಯುದ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹುದೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನು ತಂದು ಆ ನಂತರ ಪುರಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರು. ಈಗೇನೋ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಮಾಡಬಹುದು, ಮುಂದೆ ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದಷ್ಟು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು, ಅನಂತರ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನು ತಂದು ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ, ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಇದ್ದ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ, ಬಹುಶಃ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರಬಹುದು ; ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೇಳಿರುವ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅನುಮಾನ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪುರಸಭೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಊಹೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು 1971 ನೇ ಸೆನ್ಸಸ್ ಎಂದರೆ ಜನಗಣತಿ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡು ಹಾಗೂ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1971ನೇ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದರೆ 1972ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳ ವಿವರಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಲ್ಲ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 1971ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಏಳು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಎಲ್ಲಿ ಕೈ ತಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆದೇಶದಂತೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗದೆ ಇರುವ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಇರುವ ಅವಧಿ ಪೂರೈಸದೆ ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನಿವಾರ್ಯದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ? ನನಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಪುರಸಭೆಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಂದಾಗಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

4-30 P.M.

ಎಷ್ಟೇ ಕೇಡು ಕೆಟ್ಟರೂ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ಅದರ ಅನುಭವ 1971ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಕಂಡ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹಗಲ ಹಾರಿದರು ಎನ್ನುವಂತಾಗಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಹೇಗೋ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಹೇಗಾದರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂಗು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ಹರಿದ ಹಾಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ನನಗೆ, ಆ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದವನಿಗೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವನಿಗೆ ಆ ನಗರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನನಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಇದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದೂ ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ, ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಂಥ ಪುರಸಭೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಸುಂದರವಾದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರತಕ್ಕ ನಗರದಲ್ಲಿ, ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನೇರವಾದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಆದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಂತೆ, ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪುರಸಭೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಇವೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ನನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅದರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್‌ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು, ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ನನ್ನಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಪಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ 13 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು. 13 ಜನರಲ್ಲಿ 5 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದ ಹೊರತು ಅದು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಮನೆ ಹೊಂದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇದೆ. ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಜನೋಪಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಖಾಸಗಿ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರಹಸ್ಯವೇನು ? ಇದನ್ನು ಸಭೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಅವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾಯಿತು, ಅವರು ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೇ ? ಅವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಯಾವತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೋ ಆ ಹೊತ್ತೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬದಲು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಿ. ಅಂಡ್ ಬಿ., ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಮೂರು ಜನ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 13 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕಡೆ ಇವರು ಐದು ಜನ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ 8 ಜನ ಉಳಿದರು. ಒಬ್ಬರು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 7 ಜನ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಡಿಸೊಲ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು. ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸೂಪರ್‌ಸೆಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸೂಪರ್‌ಸೆಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನಿದೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರೂಲ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಂಥ ರೂಲ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪುಸಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ರೂಲ್ಸನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇರಬಹುದು. ರೂಲ್ಸ್ ಫಾರ್ ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ರೂಲ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪವರ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಸಹ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ

ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೂಲ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣವೇನಿದೆ ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಐದು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಸನ್ಮಾನ್ಯರಾದವರು ಎಂಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಹನವಾದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೂಪರ್‌ಸೆಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಡವಿಕೊಂಡಂತೆ, ಮರ ಕಡಿದು ಮೇಲೆ ಕೆಡವಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಬಳಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಗೋ ಏನೋ ನೋಟೀಸ್ ಕಾಪಿ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದರ ಮೂಲ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಪಡೆದದ್ದಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಇಂಟರ್‌ಪೆಲೇಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

Section 86(1) says :

> "If the State Government is satisfied that the Board has made a default in performing any duty imposed upon it by or under this Act, it may fix a period for the performance of that duty."

Government is entitled to do it. For every good reasons if the Government tries to exercise its power under Section 86, I shall be very happy and I welcome it.

ಅವರೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಸೆಕ್ಷನ್ 66ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

Under Sub-section (1) of Section 66 of the Mysore Housing Board Act, the Government of Myosre can give the Mysore Housing Board further time and fix a further period of 15 days to comply with the directions Government has issued orally at the time of inspection. I want to ask, what are those instructions ? Are those instructions of such a nature that they cannot be reduced to writing. I hope this is the correct document. If this document is wrong, I am prepared to make any amends ; I will express my regret for quoting a wrong document. It is submitted that the oral instructions have not been confirmed so far. It is also submitted that these oral instructions have been carried out. Now, oral instructions have been issued ; they have been confirmed and they have been carried out. This House is entitled to demand what are those oral instructions. There is a circular in the Governmnnt Secretariat making it obligatory on the part of any Minister to issue and confirm oral instructions. I would further ask, how is the Housing Board entitled to implement those oral instructions when they have not been confirmed. This requires a very detailed clarification and the duty is very heavily cast on the Minister to convince this House. I am taking much time of this House ; yet I am conscious I am not doing justice to the subject which I am dealing with. Very recently i.e. on 20-3-73 Government have issued a letter to the Housing Board and they have asked the Board to send recommendations for amending the regulation. They are entitled to do so. In this letter

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

the Government have stated." The Houses constructed under the low income group housing scheme should be allotted as per the policy of the Government that no two persons belonging to a caste should be allotted the houses side by side." I would very much advise the Government not to be too much conscious of this caste.

ಇದೇನು ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? 5 per cent of the houses should be allotted to the nomadic, semi-nomadic and de-notified tribes.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಗೋತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೇ ? ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವರ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು 'ಹಿಂದೂ' ಇಲ್ಲವೇ 'ಮುಸ್ಲಿಂ' ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತೋ ಅದು ಈಗ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಿಮ್ಮ ರಾ ಏನಿದೆ ? ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನೊಳಗೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಕಾನೂನು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನಾನು 'ಇಂಡಿಯನ್' ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದು ಎಂದೂ ಕೂಡ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು ? 7 per cent for minorities such as Muslims, Jains and Christians. ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಮಾಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅನೂರ್ಜಿತ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಅರಾಟುಮೆಂಟು ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Sir, I am glad Sri Puttaswamy has raised this issue. It is one thing to preach and another thing to practice. We have been practising the caste system without mentioning it all these days though we openly say we do not observe the caste system. All these 25 years after independence we have seen the working of the administration but the question is, how we have practised it and how we have reacted to it. We are wedded to eradicate this caste system in the country but the question is whether we have taken any steps to distribute justice.

ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿನೋಟಿಫೈಡೆ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಸ್ತರು ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಗೊಲ್ಲರ್ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಡೀನೋಟಿಫೈಡು ಎಂದು ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನೂ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು ? ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ? ಶೇಕಡಾ ಐದರಷ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದರ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟು, ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂದು ಇರುವಂತೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ, ಇವರು ಶೇಕಡ ಏಳರಷ್ಟು ಇರಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಜೈನರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಮುಸ್ಲಿಂಸ್ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ಗಳು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? For example, take the Muslims, the Christians, the Parsees and other minorities. Have we given them ? How many are given ? We have constructed thousands of houses but how many of them are allotted to the Muslims, to the Scheduled Castes and to those who have been pushed to the wall ? Taking into consideration all these things which we have done for the last 25 years, I have issued orders fixing priority. What is wrong in doing so ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ತಾವು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಆಶೆಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಾಬೀತ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮನೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮುಸ್ಲೀಮರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇತರೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಡಾಟಾ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Please put a question and I will answer.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಒಂದು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮುಗಳಾದ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರು, ಜೈನರು ಮುಂತಾದ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡದಿರುವ ರಿಜರ್ವೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾವು ಯಾವುದೇ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೇರಿ, ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಕೇರಿ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಕೇರಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರ ಕೇರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಜಾತೀಯತೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ವಾಸ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ಕೇರಿ ಈ ಕೇರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು 19ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಡಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೇರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರಬಹುದು ; ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವವರು ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೇರಿ, ಈ ಕೇರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಜಾತಿಯವರಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ಸಹ ಈ ಒಂದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅದು ಹಳೆಯ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ.—ಮುಸ್ಲೀಮ್ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಲು 4 ಜನ ಮುಸ್ಲೀಮರನ್ನು, 4 ಜನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರನ್ನು ಹಾಕಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಜಾತೀವಾರು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಾತಿ, ಗುಂಪು, ಪಂಗಡ, ಮತದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸಿಂಧುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಹರಿಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅ ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯ ಜನರು ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವವನಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಜಾತೀವಾರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಸಿಂಧುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಕಿಂಚಿತೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆ ಜನರ ಹತ್ತಿರ. ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆ ಜನರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳದಂಥ ಮನುಷ್ಯ ನಾನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬೈ-ಔಟ್ ರೈಟ್ ಸೇಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

> "recovering the cash without postponing, by hire purchase, by allotting to scheduled castes, by auctioning corner buildings by selling to middle income group"

ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ! ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಂದು ನಾವು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೇನೂ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗವಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸಹ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್ ಮೂಲಕ ಈ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ವಲ್ನರಬಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸಬ್ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಬ್ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ; ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

5-00 P. M.

† SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Deputy Speaker Sir, I rise to oppose the demands put forth by the Hon. Minister for Municipal Administration. When Britishers were ruling India the then Viceroy Lord Ripan had brought this Municipalities Act and they gave so many rights to the Municipal Councillors. But after independence, according to the Mysore Municipal Act 1964 the Municipal Councillors have no powers at all. Take for example, Belgaum City Municipality. Though the Budget of this Municipality is more than one crore the Municipal Councillors have powers only to sanction a sum of Rs. 50,000 and beyond that they have no powers. They even have no right to appoint the Chief Officer, the Health Officer and other officers they have only a right to appoint the Class IV servants. I request the Government to amend the Mysore Municipal Act 1969 suitably and bring it on par with that of the Maharashtra Municipal Act wherein they have given so many rights to the Municipal Councillors.

In Belgaum City the rate of water was fifty four rupees previously and now the Government has increased it to Rs. 72 and no water meters are fixed there. I have been insisting upon the Government since last year to take initiative and order to fix water meters in Belgaum City. But no action has been taken yet by the Government.

There are no good roads in Belgaum. There is the Town Planning authority. Though several buildings are being constructed adjascent to the roads the Town Planning Authority has not taken any action against the owners of such buildings. There is a big hotel in Belgaum which is constructed in front of Bus Stand. But neither the Town Planning Authority nor the Municipal authorities have taken cognizance of this building. There is a new area also coming up in Belgaum City, But the Town Planning Authority has completely neglected to do justice to the people of Belgaum. There is malmaruti scheme and also Angolmal extension scheme coming up. But proper attention for all these areas is not being given by the Town Planning Authority.

In Belgaum there are 14 dispensaries. In all these dispensaries there are only Ayurvedic Doctors and not a single MBBS Doctor is appointed there, though Belgaum is a big city consisting of a population of more than two lakhs of people. The villages *viz.*, the Angol, Vadgaon and Mazgaon which were merged recently. Previously the dispensaries were functioning there both in the morning and evening, but now the dispensary is working only during evening times which has caused great hardship to the people there. There is no dispensary at June-Belgaum which was also recently merged in Belgaum City.

Then with regard to fixing of tubelights, I am Sorry to mention that they are being fixed only in front of the houses of Municipal Councillors I want to know in what way they are superior to other citizens ? Why this discrimination ? The Hon. Minister has visited Belgaum several times, but has he visited at least one lane there ?

Then there is a huge slum area. I would request the Government to eradicate the slums. I would also request the Hon. Minister to visit Madras State which is trying its level best to eradicate these slums. Then there are the areas where Muslims and Harijans live. These are the dirtiest areas. Why not the Government think of cleaning those areas ? Why should you not give some sites to these Harijans and Muslims under the malamaruti extension scheme ?

Recently Angol, Mazgaon, Vadgaon and June-Belgaum have been merged in Belgaum City. But no public latrine is constructed there. There are very few playgrounds in Belgaum City. Last year the Hon. Minister promised that he would not give any site to any person for construction of any building. But I am sorry to state that you have given 10 guntas of land in Subhash Maidan in Talakwadi to Vishwa Bharath Society for construction of a school building, Is it good on your part ? This is the only ground available for boys to play. The Government should cancel this order.

(SRI B. B. SAYANAK)

There is a drainage scheme which was started six years ago but so far you have not acquired land for allowing the waste water to flow.

Regarding Octroi levy I may mention that in Tamil Nadu there is no octroi levy there and when Mr. Ramakrishna Hegde was the Finance Minister he stated in his budget speech that he will abolish it and the persons who are now ruling the State were then agitating for its abolition. I want to know why this Government has not taken initiative to abolish it ? Even in Maharashtra it has been abolished.

There is no uniform policy in respect of appointment of Administrators or conducting the elections or extending the term of the Municipalities. The Government have appointed Administrators for 103 Municipalities in the State. Of course, municipal councils may commit mistakes. Sardar Vallabhai Patel and Sri Rajagopalaehri were the products of these municipalities. They were big leaders of India. A person will become perfect only after commiting a mistake. When such is the case, why the Government should take away the rights of the municipal councils who commit mistakes. Justice will be done to the people when elected representatives are there. Government, conducted elections to five or six municipalities. But what is the fate of Haliyal Municipality? Government thinking that their party will get a chance because the M.L.A. of Haliyal is a congressman, conducted elections to this municipality. But the Congress party was routed and therefore the Government have passed a resolution that they are not going to conduct elections.

In Belgaum the municipal councillors have passed a Resolution that there is drought in some parts of the District. The resolution is not unanimous; it is 18 verses 14. The Government Notification says that wards have not been finalised and therefore elections could not be conducted. Government also say that the administration of the municipality is good. I want to bring to the notice of the Government that the present President of Belgaum Municipality was in minority for two years and he was not conducting any meetings. There was a letter from the Divisional Commissioner to the President of the Municipality that not a single meeting was conducted. Even if a municipal meeting had to be conducted, the President used to conduct the meeting with the help of the Police. Is this good administration I ask the Hon'ble Minister? When the term of the Municipality was extended on the 20th of last month, six Municipal councillors resigned in protest of the Government Order. As per section 19 of the Mysore Municipalities Act, if the period is more than six months, there must be a bye-election. I want to know whether the Government intends to conduct bye-elections or not The same is the case with Nippani Municipality also. Government is worried about Belgaum and Nippani, because if

elections are conducted they know that only M.E.S. people will be elected, and therefore the Government have extended the term of these municipalities and they do not want to conduct the elections.

With these words I conclude.

†Smt. SHEILA IRANI (Nominated).—Hon'ble Deputy Speaker, Sir while supporting the Demands, I would also seek your kind permission to bring before the House some observations and suggessions for the streamlining of the municipalities whose administration over the year has been on a slow and steady decline and therefore the tax payer has not been able to avail himself of the basic civic amenities.

The procedure of the collection of octroi has always caused much harrassment and evasion to the public at large, and therefore the Government should form a Committee to go into the details of this collection of octroi. Certain retailers and petty traders ean be exempt from the octroi tax, because on the aggregate it will be only 5 or 10 percent. Therefore, all small retailers and petty traders should be exempt from this tax and the streamlining of the tax should be done in such a way that all the public will benefit and there would be no harrassment to the public, and no evasion of this octroi duty. I also suggest to the Government that the collection of octroi can be done in the same manner as the sales tax, *i.e.*, the turnover should be given by the assessees and they should be taxed on these declarations.

The Housing Boards, Trust Boards and various private institutions have been putting up a number of houses in various towns and cities, but they have not approached anywhere to the fringe of the problem. Therefore, if Municipalities, Co-operatives and Taluk Development Boards were to invest money and put up mossive housing schemes, it would be very good, because in the long run this would definitely benefit the community and the housing shortage would be not so acute. In many instances, for slum clearance properties had to be acquired and the acquisition proceedings are so long drawn-out that is very difficult for housing schemes to be implemented. Therefore, rules should be made much easier for lands to be acquired and money to be paid so that housing schemes can follow one after the other without any undue waste of time. Government should give attention for the clearance of slums. There is already a scheme working for the removal of slums. There is a joke that if one slum is cleared, five slums will spring up in some other place. I request the Government to see that if a slum is removed, they should definitely see the slum should not reappear in another place and do not allow the slum dwellers to put up huts elsewhere.

The Municipalities have always been spending a lot of money on the maintenance of sewage lines. Some miscreants are trampling with these sewage lines and therefore there has been a wastage of water. The watch and ward also has not been able to see or check the trampling of these lines. The Municipalities should be told to give special

(SMT. SEHEILA IRANI)

attention towards the maintenance of these sewage lines in good condition. If necessary a special squad should be formed so that these sewage lines could be well looked after.

The filtered water is being diverted for use of gardens. I therefore suggest that in addition to filter water, raw water should be provided to the consumers so that they should not draw upon the filter woter. Such a system is existing in Delhi City. I think that scheme can be made use of in our State. The Municipalities should make an effort to put up overhead tanks in each Mohalla with one lakh gallon capacity so that enough water could be made available during summer, should the need arises.

The collection of revenue such as house-tax and water tax has always been a problem to the Municipality. I think some incentive can be given to the people if they pay the dues on time. Some small rebate should be given to the house owners so that they may pay up their dues to the Municipality at the appointed time.

The City Transport in Mysore City can be taken over by the Municipality and control the entire transport system in the City. Just at the moment there is a great deal of chaos and the services are not working properly. If Mysore City Municipality takes over the transport system and if it proves satisfactory, then the Municipalities in other Cities might take over the transport services.

The Exhibition building which is coming up in Mysore City may be taken over by the Municipality and maintained by it. The villages which have come recently under the administration of the Mysore City Municipality should be considered as equal to other parts of the City and they should be provided with all the amenities like approach roads, electricity and water. Same of these villages have been neglected by the Municipality and they are starved of these amenities. I request the Government to see that all these villeges are provided with the civic amenities just like other parts of the City.

Mysore City is not having a Leprosium. It is very necessary that this City should have a Leprosium. We have a plot of land and it is very easy to put up sheds. If the Municipality were to give us some financial help it would be possible for us to run the Leprosium. we have not been able to make much headway in this direction. There is a school for Deaf and Dumb in Mysore City but we are handicapped for want of Leprosium.

I would like to bring to the notice of this house the sorry state of affair of the creamation ground in Mysore City. It is very distressing to note that the cremation ground is completely neglected. The place where the last rites are to be performed, the mourners who go there are absolutely shocked of conditions prevailing there. There is no place for taking shelter. There are one or two old houses which are not at

all sufficient to meet the requirements. The stray cattle ro:m about freely in the cremation ground. The person in-charge of this ground does not remain at the spot. The wood that would be stocked there by the members of the bereaved familty is often taken away and sold outside. These are some of the irregularities that are taking place at that place.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—The description of the cremation. Now the Government has taken a decision to instal an electric crematorium in that place, and the entire area will be taken over by the Government.

SMT. SHEILA IRANI.—I thank the Hon. Minister for having given me a good news.

I would like to bring to the notice of the conveyance of night soil. The removal of night soil has left much to be desired. I request the Government to supply implements for carrying of night soil so that it would be easy for them to handle it. The scheme for conversion of night soil into manure should be implemented. If this scheme is imple mented, the Municipality would get a good revenue.

Lastly, the Mysore City Municipality Act 1964 has curtailed the powers of the Presidene and the Councillors. According to the existing Act, they have no powers to make appeal and also sanction the estim ates of works. I would therefore request the Government to bring in some amendments so that the President and the members will have the powers to deal with these matters straightaway and thus make this institution as an efficient democratic institution.

The Municpal employees by some political forces for their personal ends. It is appreheeneed that these employees would turn out to be anti-social elements. I therefore plead for framing of service rules to these employees so that they could work in an efficient manner.

I thank the Chair for having given me an opportunity to speak on this demand.

5-30 P. M.

†ಶ್ರಿ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ : ಈ ಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು ನಾನು ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆನೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಮತ್ತು ಅವರೇನು ಹೇಳದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸೆಗಳ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು ' ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು-ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಎಂಬುದಾಗಿ ಟೈಟಲನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟೈಟಲನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋ ಏನೋ ಎಂಬಂತೆ ಇವರಾಗಲಿ ಅ ಮಂಡ್ಯಾ ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗೂ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇನೋ ಒಂದು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳದಂತೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇವರ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಈ ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಇವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು ; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಮನ್ ಕೇಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವಕ್ಕೆ ಈ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಯಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳು ಅಡ್ಡಬರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಯಿತು, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಆಗ ಅವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಅಧಿಕಾರಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಚೂರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜಮೀನನ್ನೂ ಅಕ್ವೈಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಯರಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ವೇಕೆಂಟ್ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈಯರ್ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ 1951 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆರಿಸಿಬಂದಿದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬ ಏನು ಒಂದು ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಈಗ ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಹಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವೂ ಒಂದೇಕಡೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿ ಇವರು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗಾಗಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗಾಗಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಸೈಟನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆಗಲಿ ಆ ಮೈಸೂರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಐದು ಮಂದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಗದವರು, ಇನ್ನು 3 ಮಂದಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಈಗ್ಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೇಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ, ಈಗ ಎಷ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಹಿಡಿದರೆ ಶಾಕಾಯಲವಣಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಇದು 30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಒಂದಕ್ಕೆ 40 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ

ಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಈದಿವಸ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಈ ಸುಂಕ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ನಗರದ ಎಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಬಂದರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂದು ನಗರದ ಸರಹದ್ದಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಕದ್ದು ನಗರದೊಳಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತೂ ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಬಾಬು ಲಂಚದ ತೌರುವ ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಆಗ ಇದು ಸಲೀಸಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹಂಚಿ ಎಂದು. ಈಗಲೂ ಸಹಾ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅದು ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಇಷ್ಟ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರರೂ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಕೋರರೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಇವರ ಒಂದು ನೀತಿ.

ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು. ಇವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅತನಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇದೆಯಂತೆ. ಹಾಗೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಶಿಷ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ? ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ, ನಾಗಣ್ಣ.—ಯಾವ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ—ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ—ನಮ್ಮ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ನೀವೂ 'ಅಹುದಾದರಹುದೆನ್ನಿ—ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಿ'. ಈತನೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು.

ಇನ್ನು ಬೇಗೂರು ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲಿ ಭದ್ರಯ್ಯ ಎನ್ನತಕ್ಕವನ ಮನೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಆತನ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡದೆ ಕೆಡವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಫೋಟೋ ಅಥವಾ ಕಾಗದವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು)

ಅದನ್ನು ಹೊಡೆಸಿ ಹಾಕಿಸಿದವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಂಧುಗಳಾದ ನರೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು............

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಿಂಗ್ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂಧುವಾಗುತ್ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹರಿಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. He has recentiy become a barijan. ಎ. ಸಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿನವರು ಒಂದು ದಿವಸ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಹೋಗಿ ಮಡಿವಾಳದ ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 20 ಜನರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕ ಯಜಮಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹೋಗಿ ಒಡೆದುಹಾಕಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಥದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ಮಶಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಕೀಳಿಸಿದರು, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಕ ಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ನರೇಂದ್ರಸಿಂಗ್ ಎನ್ನುವವರು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಡಿವಾಳದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆದಿದೆ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡದೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇಗೂರು ಮುನಿನಾಗಪ್ಪ ಎಂಬುವವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಿ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಮಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಜನ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕರಸಿ ಓಪನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಷನ್ ಇದೆ. ಯಾವ ವತಿಯಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಭಯಪಡುವರು. ಈ ಮುದುಕ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಬರುವನೋ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವರು. ಆದುದರಿಂದ ದಯ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಹೋಂ ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು. ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ, ಬಿ. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ ಡಾಕ್ಟರ್. ಅವರು ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ನಾಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ಬೇಗೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—I object to that. There are six brothers of mine. I do not think he can bring all those things here.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.– ಬೇರೆಯವರಾದರೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧೀಕರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Those persons are not here to defend themselves.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—His brother is here to defend him. ಅವರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಾಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಾವುಟದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದು ಸ್ವಂತ ಗಾಡಿಯಲ್ಲ. ಬಾವುಟದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.– ನಾನೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. I do not allow anybody to use this car. Hearsay evidence is not admissible.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಅದು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಗಾಡಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಓಟು ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಮಿ ? ನೀವು 3 ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.– ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Mr. Naganna, in the first place you said that you would take only ten minutes. You have taken naerly half an hour already.

That is not a good argument. If you have got concrete proof, you please put it here, so that the Minister can defend. Otherwise, how can it be defended ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Are we having this demand tomorrow? Earlier, it was agreed to complete it today.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us struggle our utmost and see.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It is now 5-45 p. m. Mr. Sri Ramulu will take at least 15 minutes.

Sri K. SRIRAMULU.—I will take five minutes.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Vatal Nagaraj wants half an hour.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He said he wants only ten minutes.

Sri VATAL NAGARAJ.—No, Sir.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I would like to take part on this demand. Kindly consider, If you are there on the Chair, I always have the privilege.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is something very bad on your part and bad for me. But any way, let us see. We will see if we can adjust about ten minutes to you either today or tomorrow.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧೀನಗರ).—ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪೌರಸಭೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೋಸ್ಕರ ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ, ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಆರಿಸಿಬರುವಂಥ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಗಳು ಏನು ಇದ್ದವು, ಅವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಗರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಕಾರಣ ಇರಲಾರದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಆರಿಸಿ ಬರತಕ್ಕ 9 ಸ್ಥಾನಗಳು ಇದ್ದುವು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪೌರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಗರಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿಬರಬಾರದು ಎಂದು ಆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ, ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಜನರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ತಮಗೆ ಬೇಕೋ, ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಆರಿಸಿಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಗರಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿಬರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪೌರಾಡಳಿತ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹಲವಾರು ವಿಷಯದಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದ 9 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಆರಿಸಿ ಬರಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, 8-10ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರು ಆರಿಸಿ ಬರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರಿಗೂ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಕ್ರಮ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ಮೇಯರ್ ಇಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರವರೆಗೂ ಇರಬೇಕು, ಮೇಯರ್ ಇಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಪೋರೇಟರ್‌ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಹಣ ಪೋಲು ಆದರೆ, ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೇ ? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೆ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿರುವಾಗ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದದ್ದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾರಾಯಣ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅದು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗದೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು. ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇರಬೇಕು. ಬಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸೈನ್ ಮಾಡಿ ಬಿಲ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಬಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ 4 ಕೋಟಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು)

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಹೆಲ್ತ್, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರು, ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವರಮಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳುವುದಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಮನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಏನು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆಯವರೊ, ಈ ಕಡೆಯವರೊ !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಸೀರಿಯಸ್ ಆದದ್ದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ರಾಮುಲು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರು ಹೇಳಬೇಕು ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, the hon. Member Sri Sriramulu said that a member of this House who is also a member of the Corporation and belongs to the Opposition has taken about Rs. 2 lakhs. There are only three members of the Corporation who are also members of this House. It is an aspersion on the members of the Opposition. It is a very serious charge which he has made. I therefore request him to name the member. If he does not do so, we will have to raise a privilege issue.

Sri SUBHAS ASTURE.—The members of the Opposition made a similar allegation yesterday. It was a hearsay allegation.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It is not a question of the member being a member of the Opposition or a member of the ruling party. The prestige and honour of a member of this House is involved. He should consider the House as a whole and not distinguish between this side and that side and play politics.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರೇ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಆಧಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳಿದ ಭಾಷೆ, ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಆರುಮುಗಂ ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ತಿವಾರಿಯವರು ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು, ನಾಗಣ್ಣನವರು, ಶಾಮಣ್ಣನವರು, ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಇದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದವರು, ಈಗ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕ್ರಿಟಿಸಿಜನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓಪನ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಒಂದಲ್ಲ, ಮೂರು ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ.

6-00 P. M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am here belonging to no party. I belong to the entire House as a trustee to protect every hon. member. My rights are limited. I cannot force him to give any information which he does not want to give or incapable of giving. when a

insinuation is made it is upto the member to substantiate it, giving full facts and details so that it can be understood. If that is not done then the charge has no meaning.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಿರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಸಬ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ......

Sri C.M. ARUMUGHAM.—There is a convention not only here but in other States too.

Sri A. A. DESAI.—I have a point of order. Under rule 288 a member while speaking shall not make a personal charge against another member. So this House cannot take cognisance of the charge made by the hon member. That portion may be expunged from the proceedings.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The same point was raised by the hon. member the other day. The hon. member Sri Sriramulu has said that one hon. member from this side. He may please name him. Otherwise please withdraw the remark.

Sri K. F. PATIL.—He did not make allegation himself. He said that it appeared in the papers.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have heard clearly, He said one member from this side. Either you have to name him or withdraw the remark.

Sri M. MALLAPPA.—He said that it has appeared in the press. He did not make the allegation.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಸದಸ್ಯರು ಆದರೆ ಎರಡು ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಇತ್ತು. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿ ಇದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಮೂರು ಸಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ ಆಗಿ ಇಂಥವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಡೈರೆಕ್ಟ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯಾರು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು. ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಬಾಕಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಸದನದ ಆ ಬದಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ರಿಮಾರ್ಕನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಶ್ರೀ ಪೂಸಲಿಂಗಮ್ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ಸ್ ತರಿಸಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ನಾನು ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ "ಆರ್" ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ "ಓ" ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ...It is for the member either to deny or refute the charge. We will give an opportunity to him to defend himself.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ.

Sri C. M. ARUMUGAM.—What has been done all these days is, during the course of the debate there used to be some attack against the members of the ruling party and ministers.

Sir, the hon. Member has made some allegations against another hon. Member. The freedom of speech and democracy is not only here but also in U.K. and other countries. We have copied many of the rules from U.K. I want to know from the Hon. Chair whether you have permitted Sri Sriamulu to make such allegations ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I must tell hon. Member Sri Sriramulu that he has made a charge against another hon. Member based on some newspaper reports. When you have made the charge you must stand by and take the responsibility. But you cannot be under the impression that proceedings of the House cannot be challenge in any Court of law. If you make a charge you must also be prepared to face it.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I would like to know as a Member of this House whether what the Hon. Chair has just now stated is a ruling based on the point of order raised by hon. Member Sri Armugham ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I might tell you that hon. Member Sri Armughum did not raise a point of order and what I stated was not at all a ruling. But there are certain precedents that making charges against another hon. Member is a serious matter and if any hon. Member makes a charge he must take the responsibility for it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಎತ್ತಿದರು. ಆ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು...

Sri K. H, PATIL.—I don't say that Ministers should not be accused. But as the Hon. Deputy Speaker observed just now any member who makes a charge against another hon. Member should take the responsibility.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I quite agree with the point raised by Mr. K. H. Patil. But so far as the charges made by me yesterday, if they are baseless, people will certainly judge us.

Sri K. H. PATIL.—I am not taking the benefit of this ruling for previous happenings. But for future guidance.

Mr DEPUTY SPEAKER.—Such precedents are already there.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಗಂಟೆ 6ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yesterday a similar point of Order was raised and I rep ied that in the List of Business only the commencement time is given, but not the concluding time. Therefore, I am within my powers to continue the discussion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಇಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತರಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಲೂಪ್‌ಹೋಲ್ಸ್, ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have pinpointed what exactly the hon. member has to do, and he has to substantiate it. Whatever he has said is on record. It is clear that the charge is not substantiated. It will rest there only. What can I further do ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು...

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have made the position very clear, If he cannot substantiate and if some other members are repeating the same thing, what can I do ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I have one submission to make. The hon. member Sri Sreeramulu made an allegation against Sri Poosalingam. Sri Poosalingam belongs to D.M,K party. With the support of 13 councillors belonging to D.M.K., the newly born baby of 10 months, the Ruling Congress is ruling the Bangalore City Corporation. Just because of the fear that they may not support them in future, the hon. member is trying to twist his statement. Without the support of the D.M.K., it is impossible for the Congress (R) to rule the Bangalore City Corporation.

(*Many members from both sides stood up and began to speak*)

Sri K. H. PATIL.—Sir, I wish to submit that discussion about party matter is outside the scope.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ನಾನು ನಿಂತೇ ಇರುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Order, Order, The hon. member may continue his speech.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರೆ, ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು)

ಶ್ರೀ ತಿವಾರಿ ಅವರು ಛೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪೂಸಲಿಂಗಂ ಅವರು ವರ್ಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಲೂಪ್‌ಹೋಲ್ಸ್ ನಡೆದರೆ ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ತನ್ನಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಇಂಥವರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಯವರೋ ಈ ಕಡೆಯವರೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, you will have to kindly give a Ruling.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It amounts to withdrawal.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—No, Sir, it is not.

6–30 P. M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪೂಸಲಿಂಗಂರವರು ಜವಾಬುದಾರರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಡಿನೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ರೈಟ್ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಪೊಸಲಿಂಗಂರವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಬ್‌ಸ್ಟಾನ್‌ಷಿಯೇಟು ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಾಗ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ? ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಾಮುಲುರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಯಾರೆ ಮಾಡಿರಲಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

(ಐದಾರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾವ ಮುಖಕ್ಕಾದರೂ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಟಾರು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ಶ್ರೀ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಕಾಗದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The proceedings of yesterday need not be referred to day. It is not permissible.

Sri K. H. PATIL.—I may bring to the notice of the Hon. Leader of the Opposition the relevant rule of the Rules of Procedure. Rule 285 of the Rules of Procedure reads like this :

"Whilst the Assembly is sitting, a member —

(i) shall not read any book, newspaper or letter except in connection with the business of the Assembly ;"

Sri K. M. NAGANNA.—No body has prevented him from quoting from the news paper.

Sri K. H. PATIL.—He has not quoted from the news paper but he is stating from his memory of what had appeared in the newspaper sometime back and which remains uncontradicted. This does not mean that he should read the newspaper or quote from the press.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If one has to base his remark on something which has appeared in the newespaper, he must base it so, taking all the responsibility almost vouchsafing and he must be prepared to face the consequences also.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ.— ಮೊನ್ನೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಿದರು. ಅವರೇ ಜವಾಬು ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಚಾರ್ಜು ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ.

ನಿನ್ನೆ ನಾನು ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

I have made certain charges against some institutions and I have told that I whould abide by those charges. Sri Sriramalu has referred to the proceedings of the Corporation which had appeared in the press. I do not know what those proceedings are and what has appeared in the press. If he wants to base his remarks on the Press report, I want to know from him whether he is prepared to substantiate that charge? That is all what I want to know from him.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

(Some hon. members were standing and there were shouts and countershouts. There was confusion in the House and nothing was audible)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿನ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಆಧಾರಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ? ಅವರ * * * ಇವರೆಲ್ಲ ಆಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ?

ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದರು. (ಗಲಾಟೆ)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request all the hon. members who are standing to please resume their seats.

(Many hon. members were standing and Sri Vatal Nagaraj was shouting at the top of his voice and nothing was heard)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—When I tell something to one hon. member, the same thing applies to all other hon. members. Repeatdely I told the same thing to Sri C.M Armugam and the same thing to Sri Kagodu Thimmappa What applies to one member, applies to other members also. You must have patience to hear the hon. member Sri Sriramalu. He is explaining the whole position. If you go on interrupting and shouting, there would be counter-shouts. The matter cannot be solved and will not be solved by rising the voice. You must

* * * Words expunged as ordered by the Chair

(Mr. DEPUTY SPEAKER)

be patient enough to hear him. Hon. members have got other procedure to pursue the matter and that I need not explain to you from this place. Why the hon. members are feeling so helpless, I cannot under stand. Hon, member Sri Sriramalu has got a right to speak and he must be heard with rapt attetion, I request Sri Sriramalu to please speak in a petient voice and explain the whole position as briefly as possible.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ ಏನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳು ನಾಗರಾಜ್‌ಅವರು ಭಾವನಾಪರವಶರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದ್ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗಾಡರು ರಿಲೆವೆಂಟ ಆಗಿ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು. *** Sri Armugam has raised an issue that the respect and dignity of the members should be protected, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣಇರುವಾಗ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ? As if he the only potent man and all others are impotent ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಆದು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಡೈರಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗಾಡ--ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗಾರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರ ಫೀಲಿಂಗ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಷಂಡ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.--ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

(ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

Mr. DEPUTY SPEAKER. I am on my legs. When one point of order is there must reply it. Why do you come in the way. I have allowed the Leader of the Opposition to speak and I have heard him,

There is great force in the point of order raised by Sri K.H.Ranganath. I have heard him patiently. I have heard Sri Vatal Nagaraj when he said it. What he said is not proper. I do not know whether it is entered in the records, because so many people were speaking at the top of their voice. If it is entered in the records let it be treated as expunged,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸರ್ಕಾರ, ನ್ಯೂಟರ್ ಜಂಡರ್.

Sri H. S. SIDDAPPA.--I am on a point of order. I want to know whether the Government is a neuter gender. If it is so how can it be a neuter gender ?

*** words expunged as ordered by the chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have listened to your point of order. It requires some little time for giving ruling. I will give my ruling at leisure.

Sri B. V. KAKKILAYA.—He was referring to a Press Report and said that the report was not denied by the concerned member. When the Press report is not denied by the member concerned, can it be taken as correct and can a member make r ference of that report which is not contradicted by the concerned person ? This is a very important point of order I am raising. Please give a ruling on that.

Sri K. H. PATIL.—Whether it is to be confirmed or denied is to be taken in the right spirit. It is left to the parties concerned. On this you may not elaborate any decision.

Mr. DEPUTY SPEAKER—I have not heard Sri Kakkilaya correctly. Let him repeat his point of order.

Sri B. V. KAKKILAYA.-Sri Sriramulu said certain allegations were made in the Press against Sri Poosalingam and these allegations were not contradicted by Sri Poosalingam. When the allegations are not denied by the Hon. Member Poosalingam it implies that the Press is correct and Sri Poosalingam has accepted the allegations made This is the implication of the statement made by Sri Sriramulu. Can we take it as correct when it is not denied by the member and can we refer the same in the House ?

Mr. DEPUTY SPEAKER. It is a hypothetical point of order. I do not know what appeared in the paper. But the Hon Member says it appeared in the Press and it was not denied or contradicted by the concerned member or something like that. If certain things do not come to my information on certain matter, I cannot give a rulling on hypothetical issues.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.-ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದೇ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ನಾನು ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು. ಜನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಲೀ, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಲೀ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ವೇವ್‌ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕು. ಲಂಚಗುಳಿತನ ಹೋಗಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು)

ಈಗ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರೇ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್, ಟ್ರಸ್ಟ್, ಬೋರ್ಡ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಗಳು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತಹ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER—Whenever there is some trouble, I would urge upon every hon. Member to help to see that the trouble is eradicated and the work in the House is continued in a spirit of good will. Otherwise, if some other hon. Members like to precipitate things, it is not good on their part, because, we have to carry on the work in a spirit of understanding, co-operation and good-will. So, I urge upon the hon. Members to co-operate in this regard. Otherwise, it will be a short of unfair thing on the part of the hon. Members and a sad duty for the Presiding Officers, who, as I have said before, have only duties to perform and absolutely no rights.

The House now stands adjourned to meet to-morrow at 1 p m.

The House adjourned at Fifty-three Minutes Past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday the 30th March 1973.